

La Cantina de l'Estació de Torredembarra

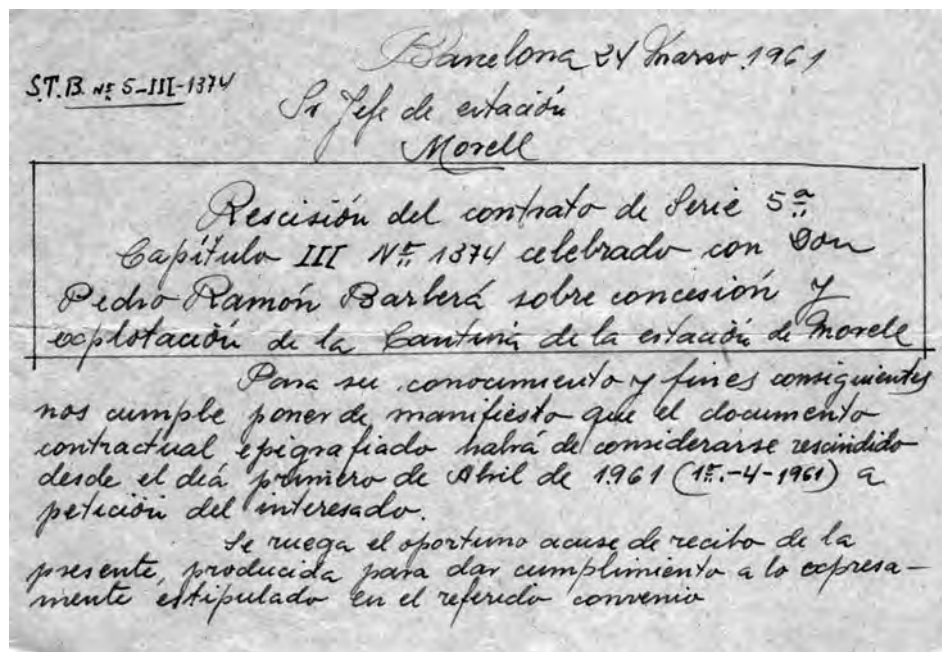
Lluís Català Massot

La cantina de l'estació de Torredembarra es va construir el 1961, quasi cent anys més tard que els edificis de viatgers i dels serveis higiènics, que són de l'any 1865. Edificis tots ells que encara actualment es poden veure a l'estació gairebé tal i com els van construir, tot i que molt malmesos.

El primer concessionari del servei de cantina a l'estació de Torredembarra fou el morellenc Pere Ramon Barbarà, conegut com Peret. Ell, que tenia aleshores un cafè al Morell, ja havia construït el 1944 la primera cantina a l'estació del Morell, en la línia fèrria que anava de Roda de Berà a Reus. Quan el 1960 es va decidir clausurar aquella línia se'l va compensar amb la concessió del servei de cantina a una d'aquestes estacions: Calafell, Altafulla o Torredembarra. Ell va decidir construir una cantina a Torredembarra. Li va semblar el lloc més interessant de tots els oferts.

A finals de la primavera de 1961 el Pere va anar, amb un paleta del Morell i amb el seu fill Lluís Ramon Gené,¹ de divuit anys, a l'estació de Torredembarra i es van posar a construir la cantina que encara hi podem veure, tot i que abandonada des de l'any 2.002. El model i plànol de la cantina el va proporcionar la mateixa RENFE. Era un model que s'aplicava a totes les estacions de la mateixa categoria. Semblant a la que ja havien construït l'any 1944 al Morell. Tot i això, el van autoritzar a construir-la una mica més llarga que aquella.

¹El Lluís havia nascut el 30-12-1943 al Morell. A ell he d'agrair la possibilitat d'escriure aquest petit treball. És qui m'ha donat la major part de la informació sobre aquest tema. També he obtingut informació del seu nebot Ignasi Escuredo Ramon.

Rescissió del contracte de la cantina del Morell, 1-4-1961. Foto cedida per Lluís Ramon Gené

Edifici de la cantina dels Ramon al Morell, de 1944. Foto cedida per Lluís Ramon Gené.

Cita preparatòria per construir
la cantina de Torredembarra.
Foto cedida per Lluís Ramon Gené.

Barcelona 4 de Abril de 1961
 Sr. D. Pedro Ramon Bardeña
 Morell

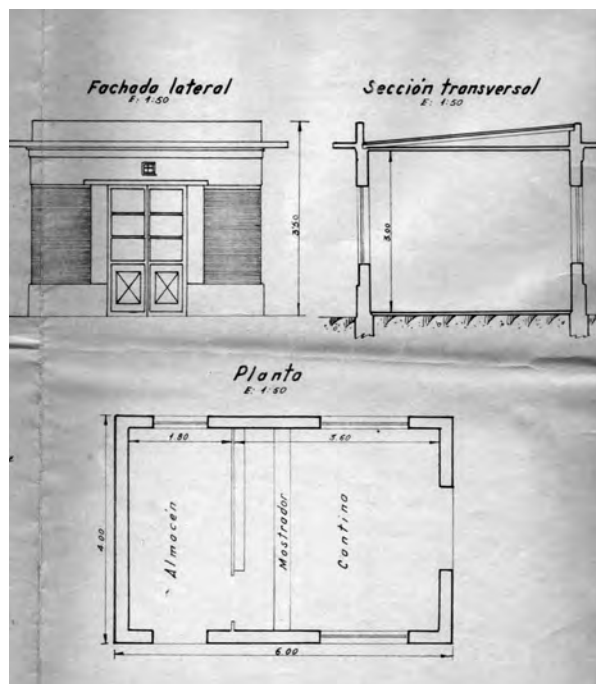
Muy Sr. mio: Para efectuar el replanteo de la cantina en Torredembarra ruego a V. se sirva pararse en dicha estacion el proximo viernes dia 7 donde ira el que suscribe en el tren combinado con el Siamois que llega a M. Vicente a las 7'50. Si Vd. sale de Morell a las 6'43 podremos encontrarnos en San Vicente y desde alli continuar a Torredembarra, y poder regresar a M. Vicente y estar Vd. a las 11'36 a Morell.

Si no le viene bien esta dia, dígame con urgencia, el de la proxima semana, a base de la misma combinacion.

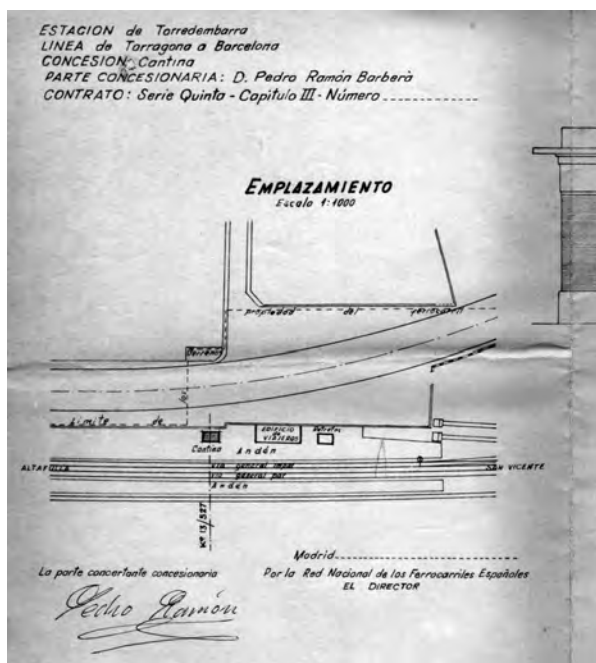
Le saluda afft.
 El Subjefe de 6.26 Seccion 7.10
 Jose Bria

Document cedit pel
Lluís Ramon Gené

Plànols cedit pel
Lluís Ramon Gené

RED NACIONAL DE LOS FERROCARRILES ESPAÑOLES				
VIA Y OBRAS				
Presupuesto para la construcción de una estación tipo núm. 1.				
PRESUPUESTO				
CLASE DE OBRA	CANTIDAD	PRECIO UNITARIO	IMPORTE PESETAS	
			PARCIALES	TOTALES
Reconstrucción de superficie en terreno firme para fundación, inclusive transporte de productos de construcción a distancia de vertedero. m ²	4,760	52,54	250,10	
Reconstrucción de obra de cimentación de losa de hormigón armado. m ³	4,760	115,35	549,18	
Reconstrucción de obra de cimentación de losa de hormigón armado. m ³	10,36	21,55	223,38	
Reconstrucción de obra de cimentación de losa de hormigón armado. m ³	10,43	686,70	7,160,26	
Reconstrucción de obra de cimentación de losa de hormigón armado. m ³	20,-	70,-	1,400,-	
Reconstrucción de obra de cimentación de losa de hormigón armado. m ³	10,20	45,46	463,60	
Reconstrucción de obra de cimentación de losa de hormigón armado. m ³	10,36	74,37	1,376,45	
Reconstrucción de obra de cimentación de losa de hormigón armado. m ³	1640	0,07	114,80	
Reconstrucción de obra de cimentación de losa de hormigón armado. m ³	24,-	171,-	4,104,-	
Suma y sigue ...			23,173,16	

Documents cedit pel
Lluís Ramon Gené

CLASE DE OBRA	CANTIDAD	PRECIO UNITARIO	IMPORTE PESETAS	
			PARCIALES	TOTALES
Suma y sigue ...			23,173,16	
Aplacado de ladrillo en fajos recuadros vanos de 40x40 y 40x60. m ²	41,40	45,46	1,882,04	
Revoque con mortero de cal en exteriores (paramento fachada terradillo y viseras). m ²	86,-	32,38	2,800,68	
Guarnición y anclaje de yeso negro y blanco con yeso blanco untado a la llana en interiores. m ²	96,88	32,66	3,183,48	
Carpintería de taller en puertas exteriores de madera de pino de primera calidad con cerros, incluidos herrajes, cerraduras y bajo fustes, pintado a tres manos. m ²	5,00	644,70	3,223,50	
Carpintería de taller en ventanas al exterior, de madera de pino de primera calidad, con cerros, incluidos herrajes, cerraduras y bajo fustes, pintado a tres manos, en ventanas y guarniciones. m ²	5,00	577,43	2,887,15	
Pintado al temple liso en interiores. m ²	96,88	5,4	524,40	
Reconstrucción de obra de cimentación de losa de hormigón armado, inclusive transporte de productos de construcción a distancia de vertedero. m ³	10,36	600,-	6,216,-	
Importes totales ...			43,979,07	

Per tal d'estalviar en la construcció de la nova cantina el Pere Ramon va aprofitar alguns materials de la del Morell. El seu fill Lluís mateix va netejar, per exemple, alguns maons de l'edifici de la del Morell, que van traslladar en tren i van reutilitzar per construir la de Torredembarra.

De fet, la companyia RENFE havia pressu-postat una despesa de 43.979,07 pessetes per construir-la, però el Pere Ramon va aconseguir construir-la per només 16.000 pessetes, segons declarava a la companyia en un escrit del 20 de desembre de 1961.

La construcció va presentar certes dificultats perquè, en el lloc de l'andana on es va decidir edificar la cantina, durant la guerra civil s'hi havia construït un refugi. Va ser necessari omplir de pedres i formigó el túnel del refugi abans de construir la cantina.

L'edifici de la cantina recorda molt l'estructura de la del Morell. Pel costat que donava a les vies hi havia una finestra gran per la qual es servia als viatgers i dues més petites. S'entrava a dins la cantina per l'extrem oriental, que donava a l'edifici de viatgers. Al costat que donava a la carretera hi havia finestres. Posteriorment es van modificar algunes finestres. Unes es van tancar, dues de les que donaven a les vies, i una altra, que donava a la carretera, es va convertir en una porta.

A l'interior, on hi havia un mostrador i dues o tres taules, hi podien atendre a la vegada una vintena de persones. També es col·locaven taules amb cadires a l'exterior quan feia bon temps. El mostrador al principi estava col·locat de forma transversal, però després es va canviar i es va construir de manera longitudinal i paral·lel al costat llarg que donava a la via. D'aquesta manera s'augmentà la capacitat d'atendre més clients a la barra de la cantina.

Durant el primer contracte de quatre anys els concessionaris pagaren 1.500 pessetes anuals. Després de la seva construcció, la RENFE posava a concurs el servei de cantina cada quatre anys al millor postor. L'última paga anual que recorda el Lluís va ser d'un milió de pessetes.

La cantina, per contracte, havia d'estar oberta tots els dies des de l'hora del pas del primer tren fins l'últim. Es servien tot tipus de begudes i entrepans.

Document cedit pel Lluís
Ramon Gené

PEDRO RAMON BARBERA, usuario de la cantina
sita en la estación de Torredembarra.

C E R T I F I C A: Que las obras han ascen-
dido a 16.000'-. Pesetas, con aprovechamiento del derri-
bo de la cantina que poseía en Morell.

Y para que conste firmo la presente en Torre-
dembarra a veinte de Diciembre de mil novecientos sesen-
ta y uno.

EL CONCESIONARIO.

Firmado.- Pedro Ramón Barberá.

Pere Ramon Barbarà, Peret, el
fundador de la cantina de l'estació
de Torredembarra, amb el seu nét
Ignasi Escuredo. Any 1966.
Foto cedida per la família Escuredo
Ramon.

Llistat dels preus de les begudes i entrepans del primer any de funcionament de la cantina cedit pel Lluís Ramon Gené

RED NACIONAL DE LOS FERROCARRILES ESPAÑOLES		
TARIFA DE PRECIOS VIGENTES EN LA CANTINA DE LA ESTACION DE TORREDEMBARRA		
<u>Licores corrientes:</u>		
Anís	Ptas. 2'--	copa
Cacha	" 2'--	"
Orlanda	" 2'--	"
Cazalla	" 2'--	"

<u>Licores marca:</u>		
Cacha Veterano, Torry, Fundador y otras marcas similares	Ptas. 3'50	copa
Anís	" 3'50	"
Estomacal	" 4'--	"
Crema de cacao	" 5'--	"
Vainillas	" 5'--	"
Cazalla	" 3'50	"
Licor 43	" 5'--	"
Chartres	" 5'--	"
Anís María Brizard	" 5'--	"
Coñac	" 5'--	"
Coñac, Ron y Anís escurrido	" 5'--	"

Vermut corriente	2'--	Ptas.
Id. Id. blanco	3'--	"
Id. Zinzano y Martini	5'--	"
Bitter	5'--	"

Café expreso	3'--	"
Café extra	4'--	"

<u>Refrresco:</u>		
Coca-Cola	5'--	Ptas.
Pepsi-Cola	5'--	"
Orange	3'50	"
Limónadas	5'--	"
NIK	4'50	"
Gaseosas	2'50	"
Cerveza	5'--	"
Cerveza pague	4'--	"
Cacao Ram	5'--	"
Pitelo	7'--	"

<u>Vinos</u>		
Corrientes (Precios del día)		
Comunes embotellados	Ptas. 7'50	litro
Vinos pequeños	" 1'--	vaso
Id. grande	" 2'--	"
Id. Moscatel	" 2'--	"

Galletas, 1 paquete a Ptas. 1'50 - Bocadillos variados de 5'-- a 8'-- Ptas.		
Torre de Embarra 12 de Agosto de 1961		
El Concesionario		

La cantina poc temps després de la seva construcció, cap a l'any 1970. Fofa cedida per Lluís Ramon Gené.

Cantina. Foto cedida per la família Escuredo Ramon.

Interior de la cantina. A l'esquerra, els germans Josefina i Lluís Ramon Gené i, a la dreta, l'empleat del ferrocarril el torrenc Anton Valls Valls. Foto cedida per Lluís Ramon Gené.

El Pere Ramon i els treballadors de l'estació davant la cantina. D'esquerra a dreta es veuen: Peret Ramon, el factor Sr Lucea, Ramon Vernet, Manolo Zaragoza, el factor Lucea, Emilio Pardo, el cap d'estació aleshores, el factor Bernardino Sánchez Paniagua i, ajupit al davant, el guardaagulles Manuel Martínez. Foto cedida per la família Escuredo Ramon.

El Lluís Ramon Gené, dalt d'una vella màquina a l'estació de Torredembarra, poc després de construir-se la cantina. Foto cedida per Lluís Ramon Gené.

Peret Ramon Barbarà, el seu gendre José Ignacio Escuredo i els dos néts, Ignasi i Lluís, asseguts al davant de la cantina. Foto cedida per la família Escuredo Ramon.

La cantina i l'estació cap al 1980. Foto cedida per la família Escuredo Ramon.

La família Ramon sempre va aconseguir els drets i en va ser la concessionària fins el seu tancament. Primer va ser el pare Pere Ramon, després el seu fill Lluís i la dona d'aquest en van ser els titulars. El Lluís a partir de l'any 1982 es va posar en altres negocis, com el taxi o una botiga de pollastres a l'ast, un restaurant i un hotel, i aleshores es van fer càrrec de la cantina la seva germana Maria Dolors i el seu marit, el gallec Jose Ignacio Escuredo, als que ajudava el seu fill Ignasi. L'any 1993 es volia construir una nova estació. A partir d'aleshores Renfe només els feia contractes anuals, condicionats pel projecte de construcció del nou edifici i la prevista desaparició de la vella cantina. Aquests van continuar en el servei de la cantina fins a l'any 2002, quan van abandonar la cantina, cansats d'esperar la nova estació i un contracte més estable.

Com ja és conegut, la nova estació no s'ha construït encara fins ara, i la vella cantina mostra el seu trist aspecte actual d'abandó...

Edifici de viatgers i cantina. Estat actual lamentable. Foto de l'autor. 2012.

Lamentable i trist estat actual de la cantina. Foto de l'autor. 2012.